

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1642/18-E

Název	Základní škola, Zaječice, okres Chrudim
Sídlo	čp. 49, 538 35 Zaječice
E-mail	zszajecice@centrum.cz
IČ	71005285
Identifikátor	650050444
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radek Machatý
Zřizovatel	obec Zaječice
Místo inspekční činnosti	čp. 49, 538 35 Zaječice čp. 33, 538 35 Zaječice
Termín inspekční činnosti	9. až 11. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Základní škola, Zaječice, okres Chrudim (dále škola) vykonává svoji činnost v souladu se zápisem ve školském rejstříku. Počet žáků základní školy se od poslední inspekční činnosti postupně snižoval až na 53. Aktuálně se vzdělává ve 4 třídách 67 žáků, z nichž jedna

třída je tvořena spojením druhého a třetího ročníku. Kapacita je naplněna téměř ze tří čtvrtin. V letošním školním roce je evidováno pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s podpůrnými opatřeními druhého stupně. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Mravenčí škola*. Většina žáků je místních, přibližně třetina z nich dojíždí z Bítovan. Obce zajišťují bezplatnou dopravu žáků i s dohledem.

Do oddělení školní družiny bylo aktuálně zapsáno 30 žáků, kapacita je plně využita. Úplata za zájmové vzdělávání byla navýšena na 70 Kč za měsíc. Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu v odpoledních hodinách. Stravování pro žáky je zajišťováno ve vlastní školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce, kterou zastává krátce, od 1. 8. 2018. Postupně seznamuje s řídicími a organizačními mechanismy, protože nemá předchozí zkušenosti s vedením školy. Reálně nastavené koncepční cíle a priority reagují na potřeby všech aktérů vzdělávání - pedagogů a žáků, zákonných zástupců a zřizovatele, se kterými jsou i diskutovány. Aktuálně se ředitel zaměřil zejména na rozvoj materiálních a finančních podmínek, inovaci výchovně-vzdělávacího procesu, spolupráci se zřizovatelem a otevření se školy veřejnosti. S podporou pedagogického sboru a zřizovatele bylo dosaženo již některých konkrétních výsledků, které příznivě ovlivňují podmínky a průběh vzdělávání. Podařilo se např. zapojit školu do vyhlašovaných grantů, navýšit provozní rozpočet školy, zajistit úpravu nevyužitých prostor školy na žákovské dílny, kuchyňku a multifunkční učebnu. Styl řízení nadále podporuje vzájemně vstřícnou a partnerskou spolupráci. Delegování nejdůležitějších kompetencí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky účelně zajišťuje naplňování stanovených cílů školy. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají projednávání aktuálních záležitostí a stěžejních dokumentů školy a přijímaná opatření se týkají především vzdělávacího procesu. Revize dokumentů, pravidel konkrétních procesů a upřesnění jednotlivých postupů organizování vlastní činnosti zatím není dokončeno. Kontrolní mechanismy nejsou ještě nastaveny tak, aby byly prakticky využitelné pro rozvoj všech oblastí činnosti školy. Některé nedostatky v dokumentaci školy byly operativně odstraněny v průběhu inspekční činnosti (vnitřní řád školní jídelny, formální úpravy školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání). Na místě bylo přijato opatření ředitele týkající se překročení maximálního počtu vyučovacích hodin ve druhém ročníku. Každodenní osobní kontakt a pravidelné porady umožňují účelný a pružný přenos informací. Započaté změny v řízení pozitivně ovlivňují kvalitu podmínek vzdělávání.

Složení pedagogického sboru je stabilní a umožňuje kvalitně realizovat obsah vzdělávání v základní škole i školní družině. Bez odborné kvalifikace je vyučovaná minimální část některých předmětů výchovného zaměření, ale kvalita výuky tím nebyla ovlivněna. Ředitel prokázal vyhledávání odborně kvalifikovaného pedagoga. Funkci výchovného poradce účelně vykonává ředitel a metodičkou prevence je pověřená učitelka. Další vzdělávání pedagogických pracovníků prozatím podporuje individuální zaměření pedagogů. V oblasti inovace vzdělávacího procesu, v návaznosti na uskutečnění koncepčních záměrů, je plánováno proškolení celého sboru. Ředitel školy si též prohlubuje své znalosti a kompetence v oblasti právního povědomí, jazykových dovedností apod.

Od minulé inspekční činnosti se částečně zlepšily materiální podmínky, např. byly vyměněny podlahy a topení v přízemí budovy základní školy. Doplněno bylo vybavení tříd (např. skříně, doplňkové sezení), hygienických zařízení a do školní družiny byly zakoupeny nové stoly a židle pro žáky. V zázemí učitelů proběhla výměna vybavení kuchyňky. Vnitřní prostředí budovy i všech učeben bylo čisté a upravené, i když v některých částech již

zastaralé, např. školní knihovna, sborovna, školní jídelna. Ve třídách byly vystaveny přehledy aktuálního učiva, které žákům dobře napomáhaly zvládnout nároky výuky, a také zdařilé výstupy žákovských činností. Vybavení digitální zobrazovací technikou a počítači je dostatečné, v minulém období byly zakoupeny interaktivní tabule, kopírovací stroje a notebooky. V průběhu výuky s nimi učitelé i žáci účelně pracovali a využívali je k vyhledávání informací, prezentaci, názornosti výuky apod. Další pomůcky jsou pořizovány průběžně i z vyhlášených dotačních programů.

Bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, prevenci rizikového chování je věnována přiměřená pozornost. Tato tematika je součástí vzdělávacího obsahu základního i zájmového vzdělávání. Žáci jsou průběžně poučováni o bezpečnosti, prevenci rizikového chování apod. Vzhledem k velikosti školy jsou v neustálém dohledu pedagogů a za minulá období došlo k minimálnímu počtu školních úrazů. Poradenské služby školy jsou vzhledem k velikosti školy účelně nastavené a žákům jsou poskytována nejen doporučená podpůrná opatření. Výsledky realizovaných preventivních i podpůrných opatření se projeví v klidné školní atmosféře ve výuce i o přestávkách.

Škole byla poskytnuta v roce 2017 základní finanční dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a zřizovatelem na provozní náklady, který se podílí i na dofinancování nákladů za učební pomůcky. V roce 2017 škola obdržela dotaci z EU v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání *Šablony I*, která byla použita na mimoškolní aktivity žáků, vzájemnou spolupráci pedagogů, další vzdělávání pedagogických pracovníků a na financování mzdových nákladů školního asistenta. Podporou prosociálního chování žáků, např. sběr starého papíru, bylin, pomerančové kůry, kovů nebo PET víček jsou získávány menší finanční příspěvky na pořádání různých akcí pro žáky a dopravu na výlety.

Stravování žáků je zabezpečeno ve vlastní školní jídelně, pitný režim je pro žáky zajištěn při stravování a při pobytu ve školní družině. Škola je zapojena do projektů zlepšujících zdravé stravovací návyky „Ovoce do škol“ a „Mléko školám“, rámci kterých byly pro žáky uskutečněny i různé ochutnávky, např. exotického ovoce a mléčných výrobků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Obsah školního vzdělávacího programu je zaměřený na komplexní přístup k žákovi, získání kvalitních znalostí a dovedností využitelných v praktickém životě a v dalším studiu. V průběhu inspekční činnosti bylo ředitelem přijato opatření týkající se změny učebního plánu a rozvrhu hodin s platností od druhého pololetí aktuálního školního roku. Důvodem bylo překročení nejvyššího počtu hodin ve druhém ročníku stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Stanovené cíle výuky, také věkově i učebně diferenciované ve spojené třídě, byly naplňovány. Zhlédnutá výuka se vyznačovala především účelným střídáním různých forem a metod. Používané metody vedly k rozvoji znalostí, dovedností a někdy postojů, ale také k samostatnosti a zodpovědnosti za svoji práci ve vyučování. V průběhu činností byli žáci aktivní, udrželi soustředění i při skupinové nebo samostatné práci. Tomu napomáhala právě promyšlené střídání činností. Některé metody podpořily objevování a uvědomování si různých souvislostí s přesahem do jiných vyučovacích předmětů. Učivo bylo ve velké míře vyvozováno, pochopení žáků podporovala dobře vedená práce s chybou. Rovněž byli vedeni i k přemýšlení o dosažení stejného výsledku různými postupy a to nejen v matematice, ale např. i v jazykové a vlastivědné oblasti. Výuka cizího jazyka žáky vedla především k posilování mluvních dovedností prostřednictvím vyjadřování se v krátkých větách,

ustálených spojeních, v rozhovorech apod. Tím se zvyšovala jejich motivace, nebáli se chybovat a přirozeně si tak rozšiřovali slovní zásobu a osvojovali gramatiku. Učitelé stále vytvářeli dostatečný prostor pro vyjádření všech k probíranému tématu a tím získávali zpětnou vazbu o míře pochopení probíraného učiva jednotlivců. Málo zřetelná však byla diferenciací pro podporu nadání či hlubšího zájmu některých žáků o dané téma dalším rozšiřujícím učebním materiálem nebo vyšší náročností zadání. Pedagogové žákům účelně individuálně pomáhali v případě potíží, někdy si tuto oporu prováděli i žáci mezi sebou. Vzájemné učení mělo dobrý vliv i na posilování jejich vztahů a přátelské atmosféry, která byla zřetelná. Učitelé zohledňovali speciální vzdělávací potřeby žáků během celého procesu učení, postupovali podle doporučení. Průběžně motivovali žáky k dosažení požadovaných výsledků i tím, že vyjadřovali důvěru v jejich schopnosti. V procesu výuky byly efektivně využívány názorné pomůcky a multimediální prostředky, které dopomáhaly získávat informace, procvičovat učivo, vizuálně podpořit téma apod. V závěru hodin bylo učiteli provedeno shrnutí obsahu výuky a výsledků žáků. Od minulé inspekční činnosti již došlo k plánovanému zařazování sebehodnocení žáků ve všech ročnících, které někdy probíhalo i v průběhu vyučovací hodiny a vždy v jejím závěru. Jeho obsah byl účelný, protože žáci si uvědomovali souvislosti o pokroku svého učení. Dobře byli vedeni k vyjádření, co a proč jim dělalo problém nebo jakých výsledků dosáhli, či jak mají dále postupovat. Komunikace pedagogů s žáky byla partnerská, zohledňovala i jejich sociální, emociální a fyzické potřeby. Výuku doplňují také vhodně zvolené školní projekty a akce zaměřené i na posilování jejich gramotností, kompetencí, pozitivního ovlivňování životních postojů a hodnot. Mezi ně patří, např. *Uklid'me svět*, *Knihy – přítel člověka*, *Zdravé zuby*, *Tříkrálová sbírka*, vydávání školního časopisu apod.

Činnost školní družiny přirozeně navazovala na obsah základního vzdělávání a témata jsou zpracována tvořivým způsobem, aby jejich realizace podpořila další individuální rozvoj žáků. Nabídka pro volnou hru, rozvoj nadání a odpočinek byla pestrá. Žáci měli možnost si vybírat činnosti podle svých momentálních zájmů. Opomíjen nebyl pobyt venku a sportovní vyžití v okolí školy. Pozitivním jevem jsou celoroční projekty, v letošním školním roce např. *Ahoj Česko*, které podporují přirozený zájem o danou tematiku, nenásilné zprostředkování dalších informací, sdílení zkušeností žáků apod. Komunikace jak mezi vychovatelkou a žáky, tak i mezi žáky samotnými, byla přátelská a vzájemně naslouchající, čímž dotvářela příjemnou atmosféru. Činnost školní družiny velmi dobře přispívá ke kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

System hodnocení výsledků vzdělávání žáků je funkční, škola využívá pro interní hodnocení obvyklé metody, které jsou rozpracované i ve školním řádu. Někteří pedagogové vedou průběžné hodnocení o vývoji a procesu učení žáků. Následně ho uplatňují v individuálním přístupu, aby školní výstupy zvládli i žáci s rizikem školního neúspěchu v co nejvyšší možné úrovni vzhledem ke svým schopnostem. Takto diferencovaný přístup podporuje dosahování úspěchů v jejich učení. Nabízeno je také individuální doučování a je nastavena zvýšená spolupráce s rodiči. K podpoře domácí přípravy a procvičování je na školních webových stránkách zveřejněno učivo. K podpůrným opatřením stanoveným školskými poradenskými zařízeními bylo ve zhlédnuté výuce přihlíženo. Spolupráce se školským poradenským zařízením funguje efektivně. Výstupy některých činností učitelé zakládají a využívají jako podpůrný prostředek pro dlouhodobější hodnocení vývoje výsledků žáků. Pro účinnější kontrolu v oblasti naplňování obsahu školního vzdělávacího programu byl nastaven způsob zápisů do třídních knih, který umožňuje přesnější doložení realizace učebních osnov.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání informováni na pravidelných informačních schůzkách nebo při individuálních návštěvách školy a také průběžnými záznamy klasifikace v žákovských knížkách. Nově byl zaveden i účinnější model projednávání výsledků vzdělávání ve složení pedagog, žák a zákonný zástupce. Ve školním roce 2017/2018 prospělo 38 žáků s vyznamenáním, ostatní prospěli. Kázeňská opatření byla udělena velmi ojediněle především za neplnění školních povinností. Ocenění a pochvaly (např. za reprezentaci školy, sportovní výsledky, sběr surovin apod.) nejsou prakticky využívány, i když by tím mohlo být podpořeno pozitivní osobní sebepojetí žáků, zejména těch, kteří nedosahují výborných výsledků nebo mají kázeňské problémy. Stav přetrvává od minulé inspekční činnosti.

Pozornost všech učitelů je věnována průběžnému sledování případných signálů rizikového chování. Průběžně realizované preventivní aktivity a zařazená témata v obsahu vyučovacích předmětů se příznivě odráží v minimálním řešení výchovných problémů, které nebyly závažné. Posilují i povědomí žáků o možných rizikových jevech a návodech, jak takové problémy řešit. Důležitost je příkládána i volnočasovým aktivitám prostřednictvím spolupráce s agenturou *Kroužky ČR východ, o.p.s.* Jedná se zejména o sportovní, umělecké, dovednostní i jazykové zaměření. Navštěvují je téměř všichni žáci školy a jsou tímto způsobem podpořeni ve smysluplném trávení volného času, rozvoji nadání i dalších sociálních zkušeností. Škola je nově zapojena i ve sportovním projektu *Sazka Olympijský víceboj*, který u žáků prohlubuje nejen sportovní všestrannost, ale příznivě působí i na jejich volní vlastnosti.

Spolupráce se školskou radou probíhá pravidelně v rámci platných pravidel. Škola využívá partnerství hlavně s místními spolky, Policií ČR, apod. K usnadnění přechodu předškolních dětí do postavení žáků přispívá pravidelná spolupráce s blízkou Mateřskou školou v Bítovanech, společně pořádané akce, postupné seznamování se školním prostředím a setkání s jejich rodiči. Podobně je postupováno i při přechodu žáků na druhý stupeň do Základní školy v Chrasti.

Významným partnerem je zřizovatel, který se velmi dobře podílí na zajištění materiálních podmínek a podpoře priorit školy. Žáci naopak mají možnost vystupovat na akcích organizovaných obcí a prezentovat své dovednosti na veřejnosti. Přírozeným způsobem si tvoří vztah k místu vzdělávání a začleňují se do života obce.

Závěry

Vývoj školy

- Nástup nového ředitele školy od 1. 8. 2018,
- částečné zlepšení materiálních podmínek ve vnitřním vybavení a rozšíření multimediálních pomůcek,
- rozšíření aktivit s finančním přínosem pro školu a navázání spolupráce s dalšími institucemi v oblasti sportu.

Silné stránky

- Metody a formy práce byly promyšleny vzhledem k znalostním, dovednostním a postojoovým vzdělávacím cílům, dobře organizačně realizovány, což vedlo k aktivitě a zaujetí žáků ve výuce,
- účelný obsah a provedení sebehodnocení žáků vedlo k jejich uvědomování o pokroku svého učení v dalších souvislostech,

- efektivní činnost školní družiny velmi dobře přispívá ke kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní mechanismy nejsou nastaveny pro rozvoj všech oblastí činnosti školy,
- nedokončená aktualizace a revize dokumentů školy,
- ocenění a pochvaly nejsou využívány, i když by tím mohlo být podpořeno pozitivní osobní sebepojetí žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit systém kontrolních mechanismů pro efektivnější řízení a kontrolu dokumentace školy, dokončit jejich aktualizaci,
- zařazovat diferenciaci pro podporu nadání či hlubšího zájmu některých žáků o dané téma dalším rozšiřujícím učebním materiálem nebo vyšší náročností zadání,
- udělovat žákům motivační pochvaly a ocenění.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy, Zaječice, okres Chrudim, ze dne 10. 12. 2009, s účinností od 1. 1. 2010
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změn v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-29102/2018-3, ze dne 26. 9. 2018 (výmaz oboru vzdělávání 79-01-C/001 Základní škola; změna ředitele školy)
3. Jmenování do funkce ředitele školy, ze dne 14. 5. 2018, účinnost od 1. 8. 2018
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Mravenčí škola* ze dne 1. 9. 2013 ve znění Dodatků č. 1-4
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platnost od 1. 9. 2018
6. Školní řád, platnost od 1. 9. 2014
7. Vnitřní řád školní družiny, platnost od 1. 9. 2018
8. Koncepce školy, školní rok 2018/2019
9. Plán školního roku 2018/2019, ze dne 25. 8. 2018
10. Rozvrh hodin, školní rok 2018/2019
11. Doklady o vzdělání, praxi a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy

